

REGULERINGSPLAN FOR MOSETERTOPPEN ØVRE – ØYER KOMMUNE

PLAN-ID: 202406

KONSEKVENsutREDNING AV FRILUFTSLIV

OPPDRAKSNAVN:	Mosetertoppen øvre	OPPDRAKSNUMMER:	24058
PROSJEKTFASE:	Reguleringsplan	OPPDRAKSLEDER	SFA
OPPDRAKSGIVER:	Vestsia Eiendom AS	UTARBEIDET AV:	SFA

SAMMENDRAG

Denne konsekvensutredningen for friluftsliv er utarbeidet som del av reguleringsplan for Mosetertoppen øvre i Øyer kommune. Planen legger til rette for 87 tomter til fritidsbebyggelse med tilhørende anlegg og infrastruktur mellom Kronrøysa og Buåsen. Utredningen viser at tiltaket samlet vil ha noe negativ konsekvens for friluftsliv, hovedsakelig som følge av arealbeslag og redusert opplevelsesverdi i enkelte delområder. De viktigste ferdselsårene for både sommer- og vinterbruk opprettholdes, inkludert hovedsti mellom Kronrøysa og Buåsen samt turveg mellom Nysætra og Mosetertoppen. Friluftslivsfunksjonene som utfartsområde vil dermed i hovedsak opprettholdes, men opplevelseskvalitetene lokalt reduseres. Omlegging av enkelte alpintraseer vurderes ikke å gi vesentlig negativ effekt.

1.1	13.10.25	Endelig versjon, oppdatert figurer	SFA	VRS
1.0	14.08.25	Til oppdragiver	SFA	TCH
0.6	04.08.25	Til sidemannskontroll	SFA	TCH
Revisjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet av	Kontrollert av

Opphavsretten til dette dokumentet tilhører Structor Lillehammer AS. Dokumentet er utarbeidet av Structor Lillehammer AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Dokumentet kan bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innhold

1	Bakgrunn og utredningskrav	4
1.1	Formål.....	4
1.2	Om fagtemaet friluftsliv	4
2	Metode	5
2.1	Metodikk i M-1941.....	5
2.2	Influensområdet	5
3	Kunnskapsgrunnlaget	6
3.1	Fagkompetanse.....	6
3.2	Øvrige føringer og planer	6
3.2.1	Friluftslivkartlegging.....	6
3.2.2	Kommunedelplan	6
3.3	Usikkerhet	7
4	Eksisterende forhold	8
4.1	Beliggenhet	8
4.2	Stedets karakter, bebyggelse og landskap	9
4.3	Historikk.....	9
4.4	Bilder med beskrivelser	11
4.5	Ferdselsruter.....	18
5	Beskrivelse av prosjektet og alternativer	19
5.1	Hovedalternativ	19
5.2	Nullalternativ og andre alternativ	20
6	Delområder	20
6.1	Sonering/inndeling av områdetyper.....	21
6.2	Verdi.....	22
6.2.1	Verdi på delområder.....	22
6.2.2	Samlet verdikart.....	24
6.3	Påvirkning.....	25
6.3.1	Vurdering av påvirkning	25
6.3.2	Avbøtende tiltak (tiltakshierarkiet)	27
6.4	Konsekvens	28
6.4.1	Konsekvensgrad for delområder	28
6.4.2	Sammenstilling av konsekvensgrad	28
7	Oppsummering.....	29
8	Referanser/bakgrunnsinformasjon	30
8.1	Kilder.....	30
8.2	Verdi,- påvirknings- og konsekvenstabeller	30
8.3	Befaringsrute.....	32

1 Bakgrunn og utredningskrav

1.1 Formål

Denne temarapporten er utarbeidet som en del av arbeidet med reguleringsplan for Mosetertoppen øvre. Reguleringsplanen har som formål å legge til rette for frittliggende fritidsbebyggelse i området mellom Kronrøysa og Buåsen på Mosetertoppen.

Konsekvensutredningen er utført etter metoden beskrevet i Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger, M-1941. Ved planlegging er det viktig å innhente kunnskap om hvilke friluftslivverdier som finnes i utredningsområdet. Dette for å finne ut i hvilken grad friluftslivet blir påvirket og angi eventuelle avbøtende tiltak. Formålet er dermed å fremstille kunnskap om konsekvensene av planforslaget knyttet til friluftsliv som fagtema.

1.2 Om fagtemaet friluftsliv

Friluftsliv og nærmiljø er knyttet til mennesker som brukere, og til de fysiske omgivelsene som har betydning for dem. Temaet knytter seg til alle områder der mennesker har mulighet til å drive friluftsliv i nærmiljøet, friluftsliv i byer og tettsteder og i naturen ellers. På den måten knytter temaet seg til landskapet slik folk oppfatter og bruker det. Sosiale møteplasser, som f.eks. parker, lekeplasser, torg og gågater, inngår også i temaet.

Friluftsliv er definert slik: «*Opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse*» (Meld. St. 18 (2015–2016)).

Det kan vurderes om bruk av kommersielle alpinanlegg er å regne som friluftsliv som fagtema. Anleggene kan virke ekskluderende ved at det kreves brukerbetaling, men er samtidig en viktig del av bruksbildet i dette området (Hafjell/Mosetertoppen). Langrenn er historisk sett regnet som mer klassisk friluftsliv, selv om også dette flere steder har blitt mer kommersialisert de senere år.

I tillegg til den rene utredningen for tema friluftsliv ble det gjennom behandlingen av planprogrammet anført at også virkninger og kapasiteter i alpinanlegget skal vurderes, selv om det i prinsippet ikke hører hjemme under temaet. En vurdering av dette er da gitt i planbeskrivelsen, uten at dette trekkes direkte inn i KU for friluftsliv etter M-1941.

2 Metode

2.1 Metodikk i M-1941

Konsekvensutredningen følger KU-forskriften, og baserer seg metodisk på utredning beskrevet i Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger, M-1941. Tre begreper står sentralt i utredningen; verdi, påvirkning og konsekvens. Utredningen er basert på en trinnvis fremgangsmåte. For en grundig metodegjennomgang vises det til veileder [M-1941](#).

Etter M-1941, blir plan-/utredningsområdet delt inn i delområder basert på felles egenskaper som sammen danner grunnlaget for friluftsliv innenfor planområdet.

Metoden for utredning av konsekvenser for friluftsliv er delt inn i fem steg (kap. 6):

- Dele inn utredningsområdet i delområder
- Sette verdi for hvert delområde
- Vurdere hvordan tiltaket (planforslaget) påvirker friluftslivverdiene i hvert delområde
- Se konsekvensen for friluftslivverdiene i hvert delområde
- Fastsette den samlede konsekvensen for friluftsliv

Konsekvensutredningen er gjennomført som kvalitative vurderinger basert på tilgjengelig informasjon og faglig skjønn.

2.2 Influensområdet

Planområdet for reguleringsplanen er utgangspunkt for vurderingene, men på grunn av omfanget til friluftsliv må det ses i sammenheng med omgivelsene rundt. Dette omtales som influensområdet. Influensområdet avgrenses ikke konkret, men utgjør det «utvidede» ferdselsområdet for korridorer og målpunkt som går gjennom planområdet. Influensområdet i denne saken er aksene Mosetertoppen skistadion med bebyggelse omkring - gondoltoppen/Favn - Nysætra/Buåsen-området med sentrale løypekryss. Dette utgjør dermed et teoretisk utvidet område der planforslaget kan ha påvirkning på friluftsliv, men det forutsettes som et utgangspunkt at nye tiltak ikke vil påvirke mulighetene for å drive friluftsliv utenfor planområdets avgrensning. Tiltaksområde benyttes som begrep for den delen av planområdet som vil berøres av bebyggelsesformål (fritidsboliger med tilhørende anlegg) foreslått i reguleringsplanen.

Det vises til kapittel 4 og øvrig planmateriale for beskrivelser av området.

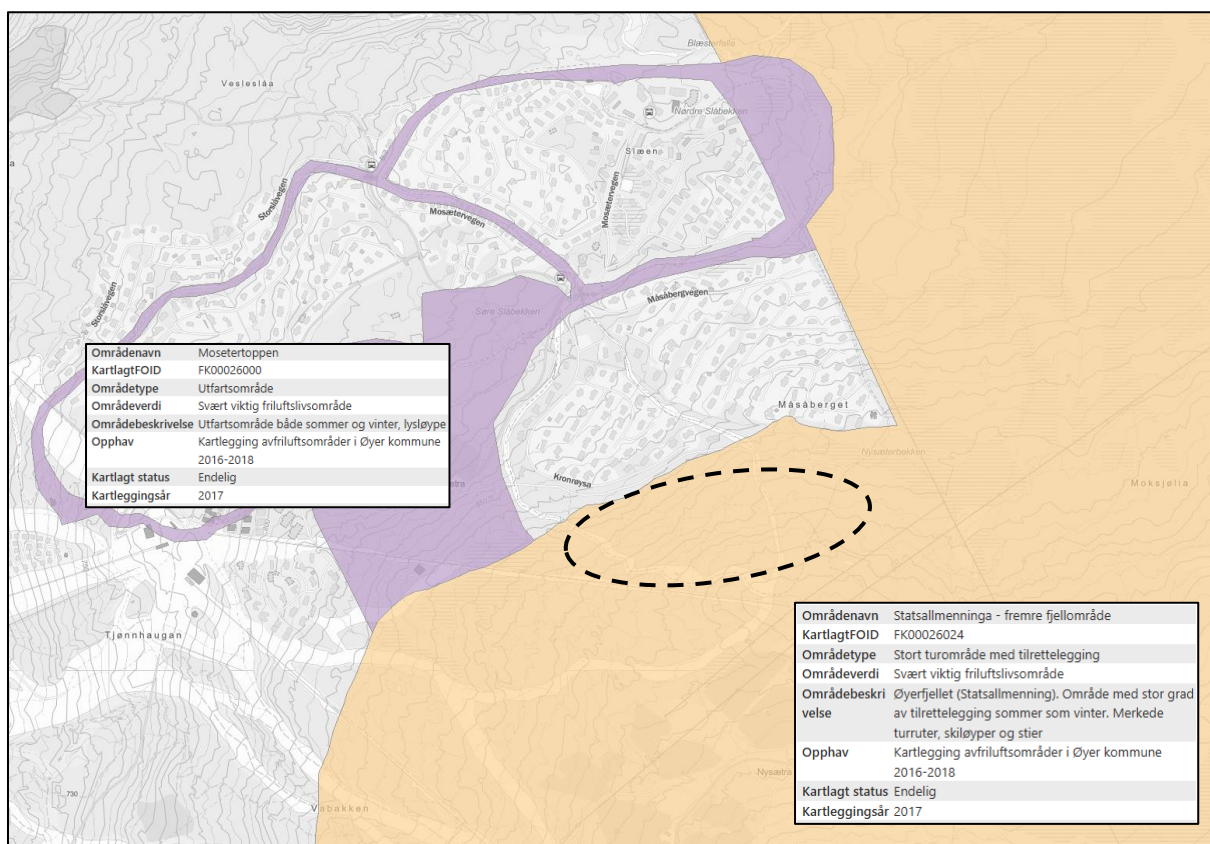
3 Kunnskapsgrunnlaget

3.1 Fagkompetanse

Befaring av planområdet ble utført 13.06.2025 av master i fysisk planlegging Sivert Fandrem, master i landskapsarkitektur Vegard Sagbakken og jordskifte kandidat/master i eiendom Vår Ragnhild Stenumgård. I tillegg til formell kompetanse har alle tre mye erfaring med friluftsliv av ulike karakter. Befaringen ble utført på fire timer, og dekket mesteparten av området, inkludert stier og tråkk. Som støttestoff underveis ble det brukt ulike kartapplikasjoner, og i forkant og etterkant er ulike datakilder vurdert nærmere.

3.2 Øvrige føringer og planer

3.2.1 Friluftslivkartlegging

Figur 1: Friluftslivkartlegging Øyer kommune. Planområdet omtrentlig markert (stiplet).

Øyer kommune kartla i 2016-2018 arealene i kommunen med hensyn til friluftsliv. For dette området berøres to områder, navngitt *Mosetertoppen* og *Statsallmenninga – fremre fjellområde*.

Vurderingene var grovmasket, men gir et utgangspunkt for nærmere vurderinger i denne utredningen.

3.2.2 Kommunedelplan

Utbyggingsområdet er pr. 2025 tatt med i forslag til kommunedelplan for Øyer Sør. I den forbindelse er det utarbeidet konsekvensutredning (datert 28.02.2025) med tema *nærmiljø, friluftsliv og grønnstruktur* der følgende er angitt for utbyggingsområdet:

Nærmiljø, friluftsliv og grønnstruktur	Det meste av arealet er registrert som svært viktig friluftsområde. Området er en del av store turområder med tilrettelegging, og det er registrert tre sykkelruter innenfor arealet. Arealet må betraktes som en del av nærmiljøet til Mosætra, og det kulturmiljøet det utgjør. Alpinanlegget og Øyerfjellet ligger i umiddelbar nærhet av området og gir mulighet til variert friluftsliv.	-/--
--	---	------

Figur 2: Utdrag konsekvensutredning kommunedelplan Øyer Sør.

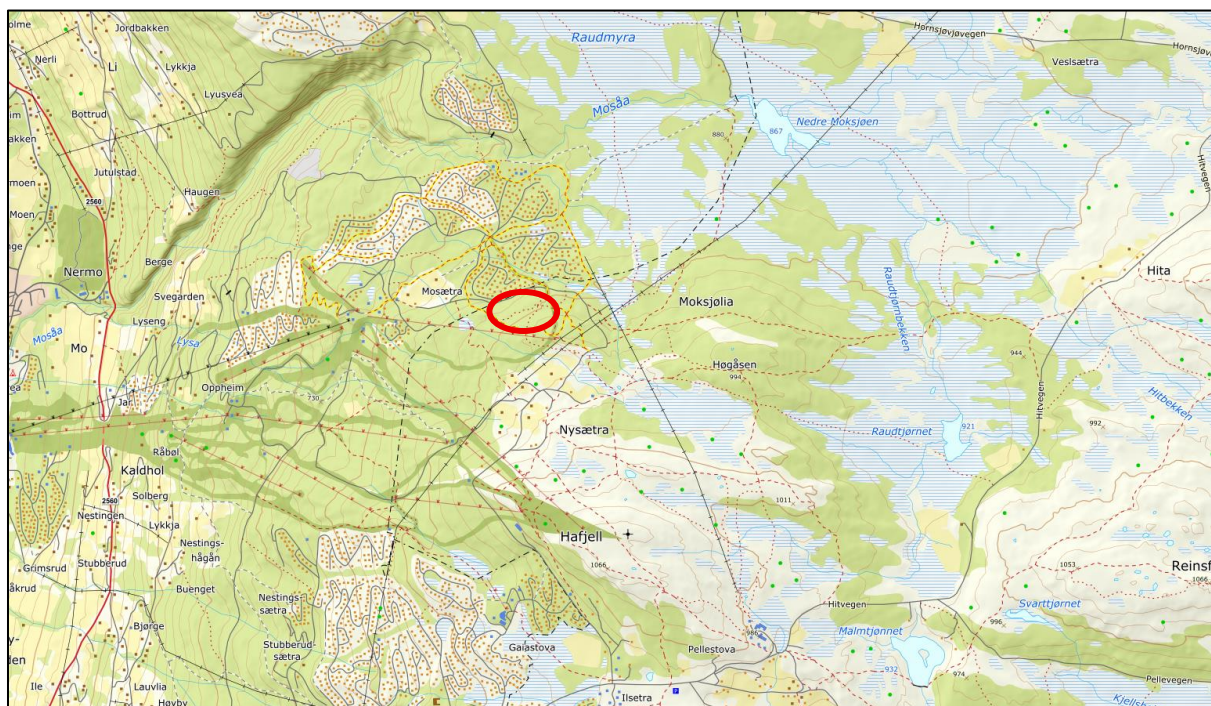
Konsekvensutredningen som nå utarbeides for detaljreguleringsplanen er mer detaljert enn utredningen til kommunedelplanen.

3.3 Usikkerhet

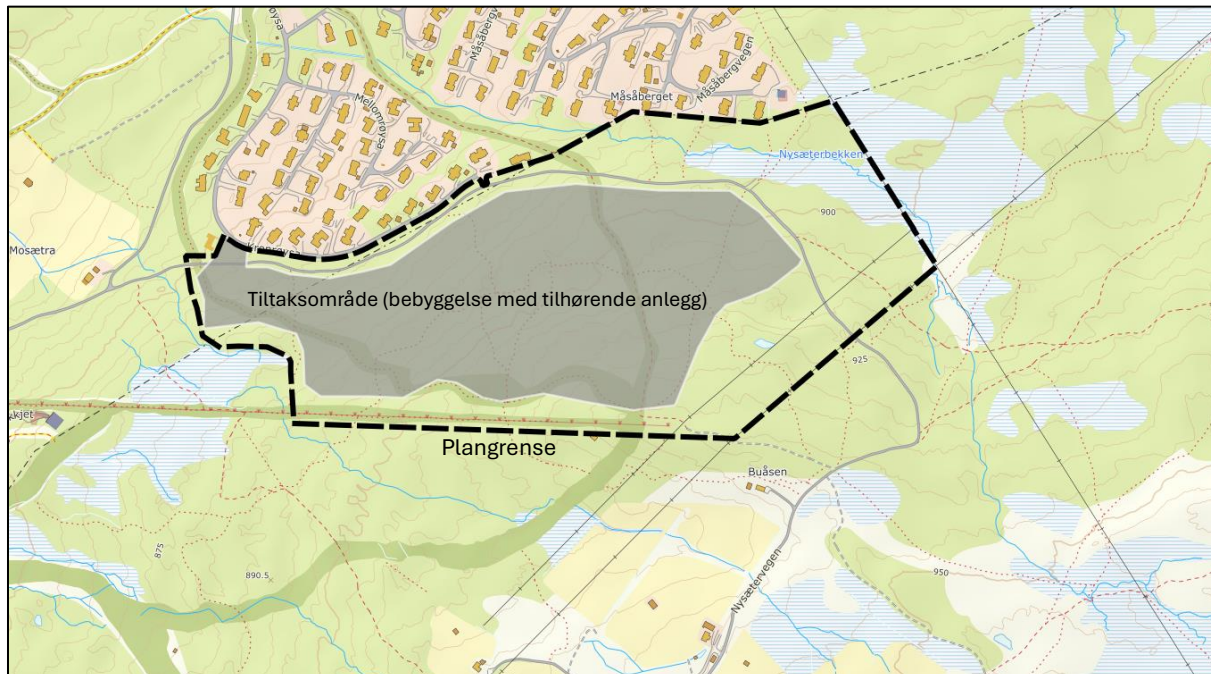
Verdivurderingene er basert på registreringer i offentlige databaser, kommunale planer og egne befaringer. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt. Vurderingene av konsekvenser er basert på plankart, temakart (bla. løype-/anleggsplan) og planbestemmelser. I slike vurderinger vil det alltid ligge en viss usikkerhet, som igjen knytter noe usikkerhet til vurderingene i denne rapporten. Eventuelle mangler i kunnskapsgrunnlaget og usikkerheter ved tiltakets virkninger vurderes likevel ikke å være av et slikt omfang at de vil påvirke samlet vurdering av konsekvens.

4 Eksisterende forhold

4.1 Beliggenhet

Figur 3: Oversiktskart.

Figur 4: Detaljert kart. Viser område aktuelt for bebyggelse og anlegg (tomter og tilhørende infrastruktur) sammenstilt med plangrense for reguleringsplanen.

4.2 Stedets karakter, bebyggelse og landskap

Området Mosetertoppen–Buåsen utgjør en del av den sørlige fjellplatådelen av Øyerfjellet, i overgangen mellom det åpne høgfjellsterrenget og det kuperte fjellskoglandskapet. Landskapet preges av lett bølgende terreng, brattere områder, myrdrag og glissen fjellskog, hovedsakelig bjørk med innslag av gran i lavere deler. Området ligger delvis åpent og luftig mellom ca. 850 og 940 moh., med visuell kontakt mot høyere fjelltopper og fjellområder og bebyggelse mot vest.

Mosetertoppen er i dag en utviklet fritidsdestinasjon og fremstår som et sentralt knutepunkt for både alpin- og langrennsaktivitet. Området har gjennomgått omfattende transformasjon fra seter- og utmarksområde til hytte- og løypeområde. De bygde omgivelsene domineres av moderne fritidsboliger i klynger eller feltstruktur, i tillegg til infrastruktur knyttet til Hafjell alpinanlegg og Mosetertoppen skistadion. Utbyggingen er relativt tett, men delvis skjermet i landskapet grunnet vegetasjon, høydeforskjeller og bruk av naturmaterialer i utformingen (f.eks. torvtak og mørk kledning).

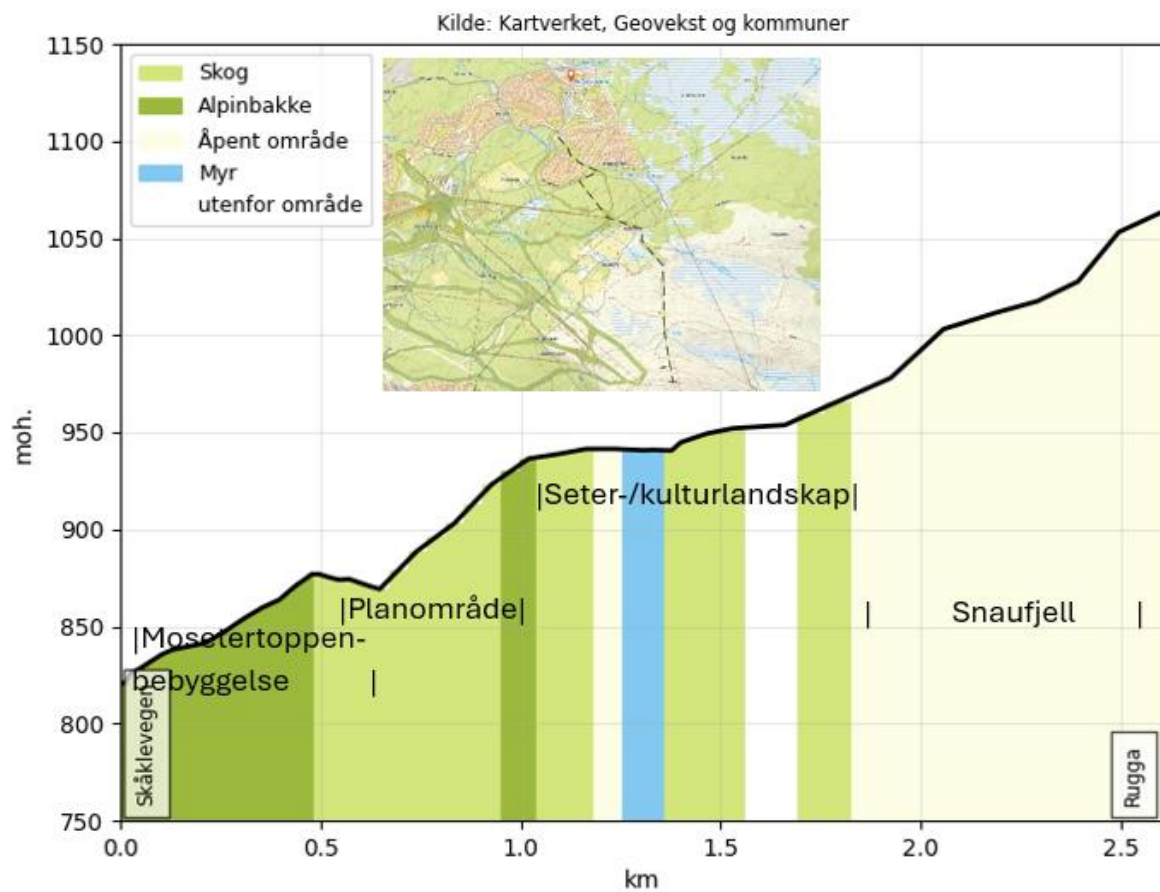
Selve planområdet utgjør en mellomliggende og ubebygd (uten fritidsboliger, kun alpin infrastruktur) del av terrenget, beliggende mellom Mosetertoppen og Buåsen/Moseterheisen. Dette området har hittil vært uten bebyggelse, men landskapet og marklaget er påvirket av skogbruk, etablering av alpin infrastruktur og kraftledninger. På sørsiden av Moseterheisen, fra selve høydedraget Buåsen og sørover skifter landskapet karakter til mer kulturlandskap/seterlandskap, selv om også utsikten er påvirket av alpin infrastruktur og kraftledninger. Samlet sett utgjør planområdet en overgangskarakter mellom de intensivt utbygde fritidsarealene og mer tradisjonelt fjell- og seterlandskap. Denne overgangen gir landskapsrommet ved planområdet en karakter som mellomliggende område i en ellers tett utviklet destinasjon.

4.3 Historikk

Mosetertoppen-området inkludert setergrendene Nysætra og Buåsen har gjennomgått en transformasjon fra ca. 1970 og frem til i dag. Området har gått fra primært tradisjonell bruk (seterdrift, landbruk og lokale utmarksressurser) til å bli fritids- og rekreasjonsområde med omfattende hyttebebyggelse, alpinanlegg og løyper for ski og sykkel.

Fram til 1970-tallet var Mosetertoppen, Nysætra og Buåsen preget av tradisjonell utmarksbruk. Øyerfjellet hadde tidligere en rik setertradisjon – Øyer var en periode den kommunen i Gudbrandsdalen med flest setrer i drift, over 300 seterbruk. Fra 1980-årene økte fritidsbruken av området. Hafjell Alpinsenter ble planlagt og etablert i denne perioden og ble en drivkraft for endret arealbruk. Alpinanlegget ble åpnet i 1988. Flere store utbyggingsprosjekter er senere realisert rundt Mosetertoppen. Setergrendene rundt er oppgradert til fritidsbebyggelse, og seterdriften er nå svært begrenset.

Offentlig forvaltning med Øyer kommune som hovedaktør har søkt å finne balansen mellom utvikling og vern gjennom bla. kommunedelplanprosesser. På den ene siden har kommunen ønsket næringsutvikling gjennom reiseliv, hyttebygging og alpinanlegg, mens på den andre siden har det vært vurdert å ta vare på tradisjonell bruk og landskap, samt lokalbefolkningens behov. Dagens situasjon (2025) kan vurderes å ha ivarettatt denne balansen ved at Mosetertoppen fremstår som en høystandard fjellandsby på et konsentrert, avgrenset område, men samtidig er det fortsatt aktive setrer i drift inne i Øyerfjellet og store sammenhengende områder for friluftsliv.

Figur 5: Høydeprofil. Viser flater platå som utgjør Nysætra/Buåsen før terrenget stiger videre mot Hafjelltoppen.

4.4 Bilder med beskrivelser

Under følger utvalgte bilder med beskrivelser fra gjennomført befaring av tiltaks- og influensområdet.

Figur 6: Tydelig hovedsti gjennom tiltaksområdet ved vestre bildekant. Denne er vesentlig eldre enn fritidsbebyggelsen på Mosetertoppen, og tyder på historisk og aktiv bruk i dag. Innenfor tiltaksområdet.

Figur 7: Samme sti sett mot nord. Fritt og luftig utsyn mot nord på store deler av strekningen. Rondane skimtes i venstre bildekant. Innenfor tiltaksområdet.

Figur 8: Sti i etablert alpinløype som viser sommerbruk. Innenfor tiltaksområdet.

Figur 9: Samme løype/sti sett fra løypeskillet i øvre del. Innenfor tiltaksområdet.

Figur 10: Sti i etablert alpinløype (lengst øst) som viser sommerbruk. Innenfor tiltaksområdet.

Figur 11: Klopp over Nysæterbekken sett fra turveg. Løypa/turstien forbinder tiltaksområdet med FB8, Mosetertoppen skistadion mv. Utenfor tiltaksområdet, men løypestruktur for langrenn/alpint foreslås endret noe i dette området.

Figur 12: DNT-merket sti mot Hitråket som tar av turvegen. DNT-stien er viktig turforbindelse mot fjellet, og det er god standard på turvegen fra enden av Kronrøysa og oppover. Utenfor tiltaksområdet, men løypestruktur for langrenn/alpint foreslås endret noe i området ved turvegen.

Figur 13: Knutepunkt for friluftsliv, Buåsen ved enden av Nysætervegen. Utenfor tiltaksområdet.

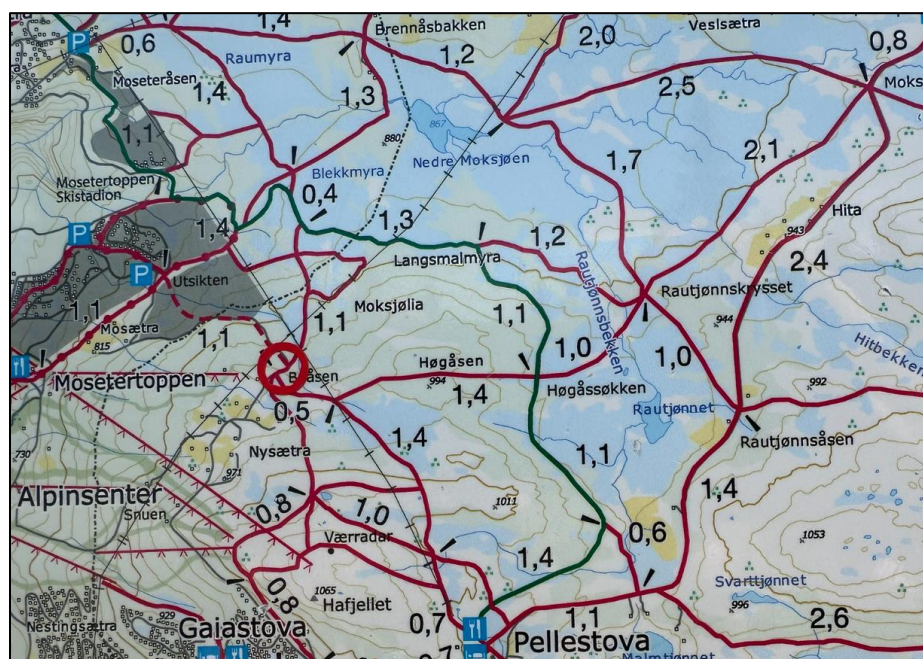
Figur 14: Sentrale deler av tiltaksområdet. Spredt granskog etter hogst.

Figur 15: Skilting på toppen av Moseterheisen. Heisen brukes som utgangspunkt for langrennsturer fra gondoltoppen/Favn ol. i tillegg til alpint. Rett ovenfor tiltaksområdet.

Figur 16: Utsigtsbilde mot bla. Rondane fra toppen av Moseterheisen. Rett ovenfor tiltaksområdet.

Figur 17: Langrennsskart på løypekrysset Buåsen.

Området bærer ikke preg av aktiv bruk til friluftsliv ut over den ferdselen som foregår langs etablerte stier og løyper. Det er ikke observert spor etter uorganisert eller spredt aktivitet i terrenget, slik som uformelle tråkk, bålplasser, rasteplasser eller andre strukturer som typisk indikerer regelmessig opphold eller bruk. Stolpejakt er organisert ved stiene og observert på

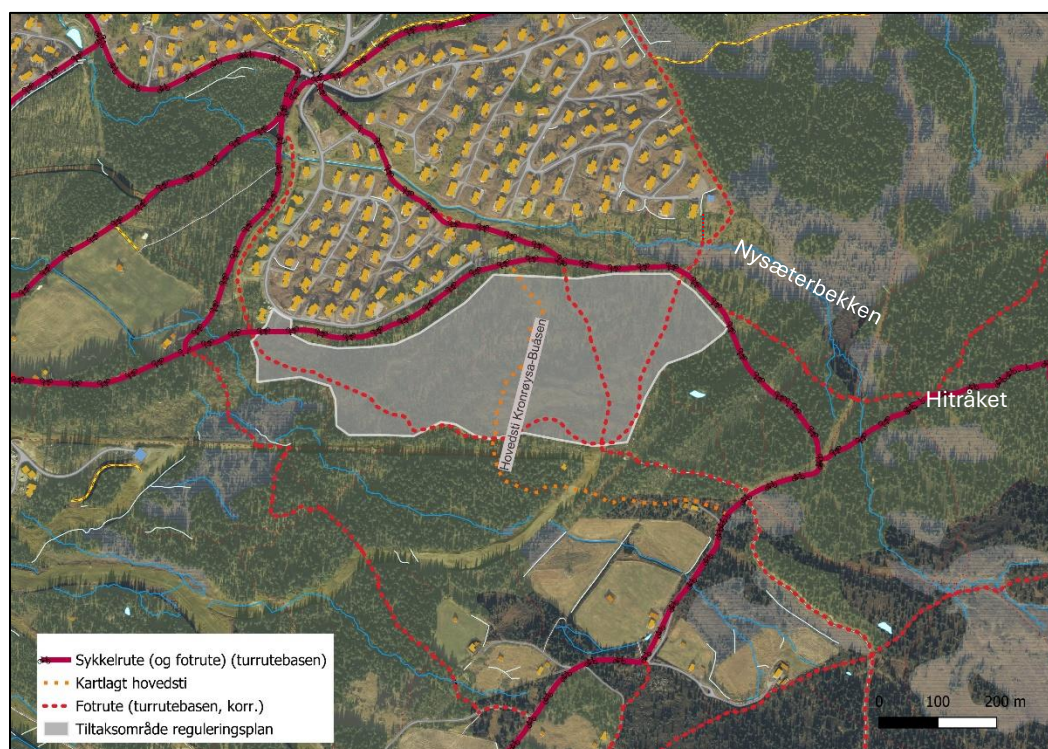
befaring. Det er ikke registrert fasiliteter, tilrettelegging eller synlig slitasje som tyder på omfattende bruk utover de oppmerkede ferdselsårene. Likevel har tiltaksområdet potensiale som turterreng. Dette vil gjelde både ved barmark og snø, i dette tilfellet vil det trolig være sommersesongen som har mest potensiale for bruk som kortreist turterreng fra fritidsboligene, f.eks. for bærplukking. Det er sannsynlig at dette også foregår i eksisterende situasjon.

Bruken synes dermed i hovedsak å være knyttet til gjennomgangsferdsel til fots, på ski eller med sykkel, langs de rutene som er inntegnet i turkart og digitale karttjenester. Utenom disse traseene fremstår området som lite benyttet, og det er ikke identifisert delområder med tydelig oppholdspreget aktivitet. Videre er planområdet relativt utilgjengelig (unaturlig målpunkt) for den fast bosatte lokalbefolkningen i Øyer og omegn, og det vurderes som lite sannsynlig at mange lokale velger dette som sitt nærturterreng (utover de tilrettelagte stiene). For brukere/fritidsboligeiere på Mosetertoppen er området attraktivt for turer.

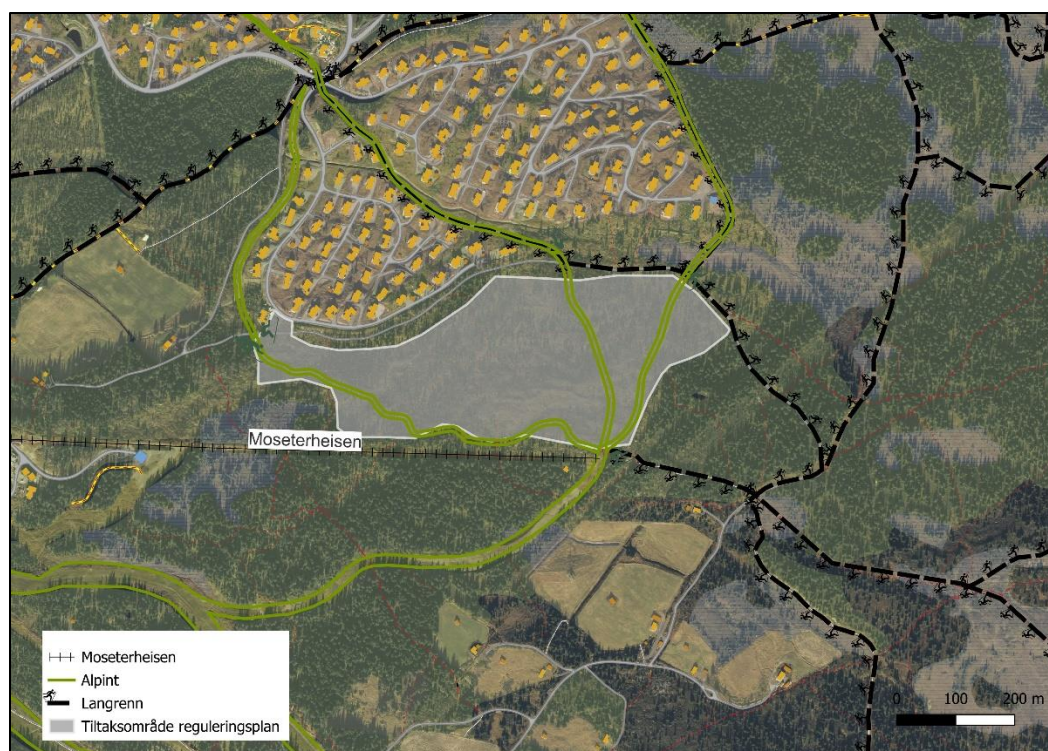
Området er påvirket av fysiske/menneskelige inngrep, med bla. fritidsbebyggelse, skiheis, brede alpinkorridorer og høyspentledninger. Likevel oppfattes det som at deler av tiltaksområdet har verdi for friluftsliv, selv om det kan vurderes at brukere av dette området (Mosetertoppen fjellandsby) i mindre grad hovedsakelig oppsøker området for å utøve (enkelt) friluftsliv etter definisjonen.

4.5 Ferdselsruter

Under følger oppsummerende kart over ferdselsruter sommer og vinter.

Figur 18: Ferdselsruter sommer. Turrutebasen, befaring og manuelle justeringer.

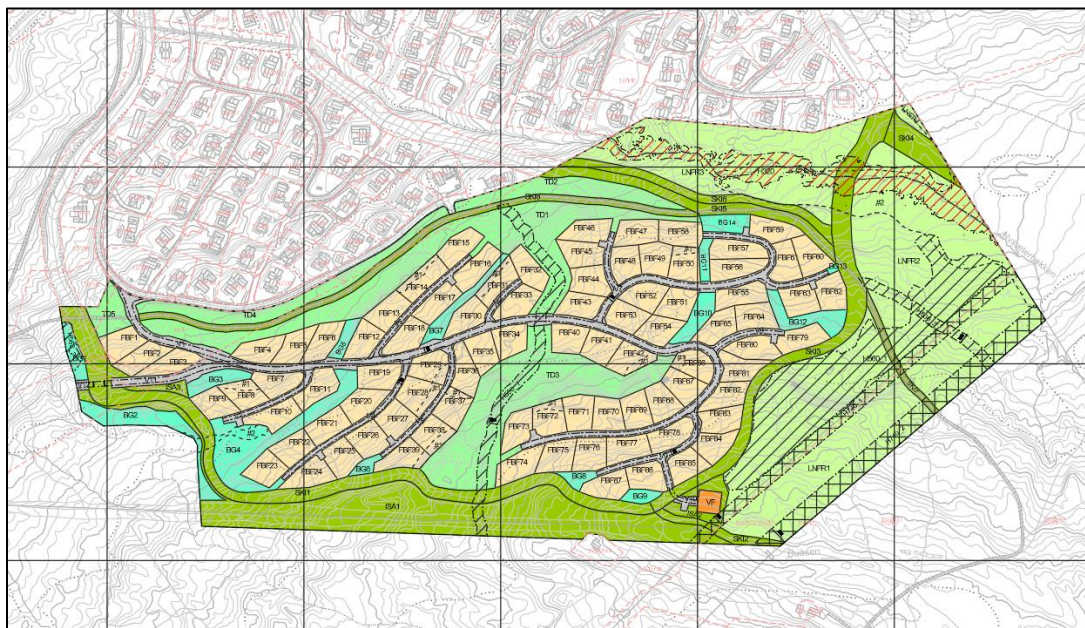

Figur 19: Ferdselsruter vinter. Turrutebasen, befaringer og manuelle justeringer.

5 Beskrivelse av prosjektet og alternativer

5.1 Hovedalternativ

Reguleringsplanforslaget er basert på siling og bearbeiding av ulike alternativer gjennom planprosessen, bla. gjennom kartkilder, terrengdata og ulike innspill. Planforslaget tilrettelegger for 87 tomter for fritidsbebyggelse og tilhørende anlegg og infrastruktur. Det vises til øvrig planmateriale for mer informasjon.

Figur 20: Plankart, datert 13.10.2025. Oransje og grått er bebyggelse og vegger, ulike grønne farger er områder som bevares til ulike grønt- og alpintformål.

I det fastsatte planprogrammet (kommunestyret, KS-sak 81/2025, 12.06.2025) er det angitt følgende om fagtema friluftsliv som grunnlag for vurderinger:

5	Friluftsliv	Kartlegge dagens bruk og konsekvenser for denne ved omreguleringen. I tillegg foretas en vurdering av virkninger på kapasiteter i Hafjell alpinanlegg.	X	(X)
---	-------------	--	---	-----

Tema 5 Friluftsliv:		
Dagens situasjon		
Berørt område benyttes ikke særskilt til friluftsliv i dag, men alpinedrifter, løyper og noen turstier / sykkelruter går gjennom området.		
Utredninger og avklaringer som foreligger		
I Øyer kommunes kartbase under tema Kartlagte friluftslivsområder er området del av «Store turområder med tilrettelegging», i likhet med store deler av kommune for øvrig. Her er også vist fotrute, sykkelrute og skiløype i området. I liste «Områdebeskrivelse og verdi av friluftsområder i Øyer kommune – 12.8.2018» fra Øyer kommune er området trolig dekket under område nr. 30 – Mosetertoppen som er beskrevet som «Utfartsområde både sommer og vinter, lysløype», verdi A.		
Utredningsbehov	Metodebeskrivelse	Dokumentasjonskrav
Avklare hvilken verdi friluftslivet har i området og hvilke konsekvenser planforslaget får. Det vurderes om foreslåtte tiltak / ny plan vil påvirke bruken av området og tilgangen til friluftsområder, allmenn ferdsel og stier.	Vurderinger ut fra foreliggende utredninger og avklaringer, samt kjent kunnskap.	Konsekvenser beskrives og vurderes etter M-1941.

Figur 21: Utdrag planprogram, relevans friluftsliv.

5.2 Nullalternativ og andre alternativ

Nullalternativet er definert i fastsatt planprogram og lyder:

0-alternativet defineres som eksisterende situasjon som omtalt i forrige kapittel. 0-alternativet er kun et utredningsalternativ for sammenlikning med den nye situasjonen som foreslås.

Det er dermed fastsatt hva som er sammenligningsgrunnlaget for planforslaget. Dette betyr at nullalternativet innebærer uendret arealbruk fra eksisterende situasjon, med kun naturlige forandringer (trevekst ol.) uten større fysiske inngrep.

Det er ingen flere alternativer som skal utredes utover forslagsstillers planforslag. Planforslaget er utarbeidet på grunnlag av en helhetsvurdering av en rekke ulike plantema. Dette er omtalt i planbeskrivelsen og andre dokumenter som følger plansaken.

6 Delområder

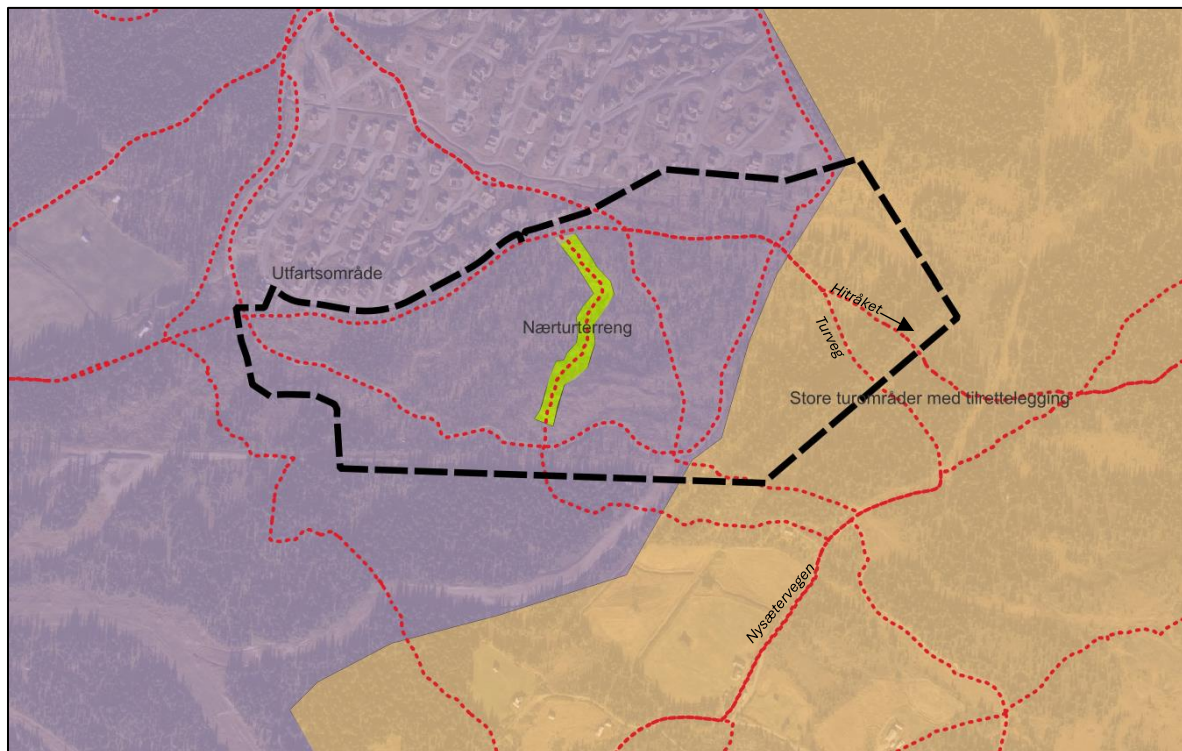
I henhold til metodikk skal området deles inn i ulike områdetyper/delområder. Disse defineres ut fra tabellen under.

Tabell 1: Områdetyper for friluftslivsområder

Områdetype	Beskrivelse
Blå-/grønnstruktur	En del av det "myke" transportsystemet og viktige forbindelseslinjer som knytter sammen boligområder og de mest brukte og egnede friluftslivsområdene. Korridorene skal ha et blå/grønt hovedpreg.
Leke- og rekreasjonsområde	Lekeplasser, ballplasser, nærmiljøanlegg, hundremeterskogen, badestrender, offentlig sikrede områder, parker og lignende som er mindre enn 200 daa.
Nærturterreng	Vegetasjonskleddede områder på mer enn 200 daa. Områdene skal være tilknyttet byggeområder som f.eks. boligområder, skoler og barnehager, og ligge i gangavstand fra disse. De er vanligvis naturlig avgrenset av bebyggelse eller dyrket mark.
Marka	Omfatter noen av de viktigste områdene for friluftsliv i kommunen og/eller regionen. Grenser som regel direkte opp mot byer/ tettsteder og har direkte adkomst herfra.
Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag	Områder langs kyst, innsjøer og vassdrag med muligheter for allment friluftsliv.
Friluftsliv i jordbrukslandskap	Områder der man etter friluftslovens bestemmelser kan ferdes i den tid marken er frosset eller snølagt (ikke i tidsrommet fra 30. april til 14. oktober). Jf. friluftsloven. Kategorien rommer også stier, driftsveger, skiløyper i jordbruksområder.
Utfartsområde	Store og små dagstuområder som ligger utenfor den umiddelbare nærhet til byer/tettsteder. Ofte egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det lokalt ikke finnes alternative områder til.
Store turområder med tilrettelegging	Dekker de nasjonalt viktigste fjell-, skog- og heiområdene med tilrettelegging i form av merket sti- og løypenett med tilhørende overnattingssteder
Store turområder uten tilrettelegging	Store områder eller systemer av delområder som er "inngrepsfrie".
Særlige kvalitetsområder	Landskap, natur- eller kulturmiljø som har helt spesielle opplevelseskvaliteter eller som har spesielt stor symbolverdi.
Andre friluftslivsområder	Områder av betydning for friluftslivet, men som ikke lar seg plassere i noen av de øvrige områdetypene.

6.1 Sonering/inndeling av områdetyper

Under følger inndeling av områdetyper med beskrivelser.

Figur 22: Klassifisering av områdetyper. Alle viktige ferdselsårer vises også. **Nærturterreng** med merket fotsti sentralt i planområdet (og noen gode kvaliteter langs stien, 10+10m buffer), for øvrig **Utfartsområde** med **alpinkorridorer og tur-/sykkelveger** (inkludert turveg). Utfartsområde avgrenset av det som grovt sett utgjør alpinksenterets løyper og infrastruktur. Områdene østover klassifiseres som **Store turområder med tilrettelegging**. Her er Hitråket og turvegen (forlengelsen av Nysætervegen fra sør) spesielt viktig. Enkelte skiløyper utenfor planområdet er ikke vist.

Lokalt i tiltaksområdet finnes muligheter for bruk som nærturterreng på grunn av god tilgjengelighet. Med luftig utsyn har området kvaliteter som kan gi gode opplevelser på kortere småturer, men det er lite tilrettelagt med oppholdssoner eller andre fasiliteter som gjør det til et naturlig hovedmål for friluftsliv. Helhetlig (unntatt hovedstien gjennom området) vurderes området som utfartsområde basert på observasjoner i felt og kartdata, samt at det går merkede løyper og traktorvei/fotruter i og rundt området.

Det vurderes dermed at det er mindre oppholdsfrekvens knyttet til tradisjonelt friluftsliv, men mye bruk til ski- og sykkelaktiviteter i ferdselsårene. Samlet vurderes det at tiltaksområdet bærer preg av å være et gjennomfartsområde både sommer- og vinterstid.

I storskala (influensområdet) vurderes det at grensa mellom utfartsområdet tilhørende Hafjell alpinksenter og fjellandsbyen Mosetertoppen og store turområder i Øyerfjellet går øst i planområdet, omtrentlig avgrenset av alpinløypenettverket, gammelskog i planområdet og kraftledningene.

I en mindre skala, med vurdering av selve planområdet er det ferdselskorridorene som vurderes som viktig for friluftslivet. Som vist samlet på figuren over er disse viktige både sommer- og vinter. Vinterstid er løypene viktigst, mens sommerstid er det merkede fotruter og turvegen som vurderes som viktige. Innenfor tiltaksområdet er det spesielt stien mellom Kronrøysa og Buåsen som vurderes å være av strekningsvis høy verdi for friluftslivet. Stien blir riktignok avbrutt av

løype – og skiheiskryssing, som en overgang til en annen karakter med tettere granskog til Buåsen. Denne stien vurderes å ha størst kvalitet i friluftslivssammenheng innenfor planområdet og vurderes som nærturterreng. DNT-stien til Hitråket vurderes ellers som viktig for det tilrettelagte friluftslivet, men denne ligger hovedsakelig utenfor tiltaksområdet og blir ikke påvirket av bebyggelse.

Innenfor området er det ikke særskilte kvaliteter (kulturminner/kulturelementer, vannspeil e.l.), men toppen av Moseterheisen er et lett tilgjengelig utsiktspunkt nordover. Dette har i noe grad verdi i friluftslivssammenheng selv om det er påvirket av infrastruktur og bebyggelse.

Oppsummert gir dette følgende delområder i direkte tilknytning planområdet:

Nr.	Navn	Beskrivelse
1	<u>Hovedområde 1</u> : Store turområder med tilrettelegging	Større perspektiv, Øyerfjellet
2	<u>Hovedområde 2</u> : Utfartsområde; alpinsenter og tilstøtende arealer bebyggelse Mosetertoppen	Større perspektiv, alpinsenteret, fritidsbebyggelse og fjellandsby-preg
3	<u>Delområde 1</u> : T-merket fotsti – nærturterreng	Mindre perspektiv i planområdet, viktig stiforbindelse
4	<u>Delområde 2</u> : Alpintraseer inkludert fotstier i disse korridorene.	Mindre perspektiv i planområdet, viktige forbindelser (spesielt vinterstid)
5	<u>Delområde 3</u> : Turveg, ferdselsåre	Turveg. Viktig forbindelse mellom bla. Nysætra/fjellstier og stier/løyper ved FB8 og FB9 (Kronrøysa og Måsåbergvegen) , spesielt sommerstid

6.2 Verdi

6.2.1 Verdi på delområder

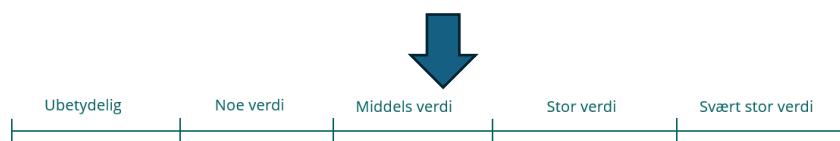
Verdi er satt etter verditabell for friluftsliv, som følger som appendix.

6.2.1.1 (1) *Hovedområde 1: Store turområder med tilrettelegging*

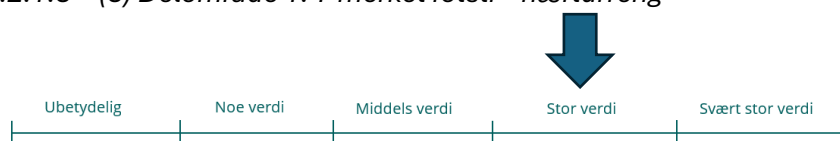
Området benyttes mange, også regionale brukere. Det foreligger flere natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter, og er godt egnet for ulike aktiviteter. Stor utstrekning. Verdien vurderes å være stor, øvre del av skalaen.

6.2.1.2 (2) Hovedområde 2: Utfartsområde; alpinsenter og tilstøtende arealer bebyggelse Mosetertoppen

Vurderes å ha middels verdi i friluftslivssammenheng, spesielt mht. til at det er sterkt påvirket av privatisering og kommersialisering gjennom fritidsboligområder og alpinsenter. Likevel viktig funksjon som utfartsområde til hovedområde 1/Øyerfjellet, og med høy bruksfrekvens (spesielt vinterstid). Nærmere stor verdi enn noe verdi grunnet bruksfrekvens.

6.2.1.3 (3) Delområde 1: T-merket fotsti – nærturreng

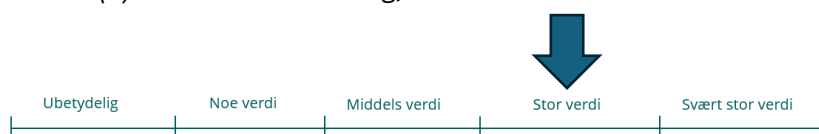
Ut fra befaring vurderes dette til å være en mye brukt sti. Den kan også spores tilbake til lang tid før utbyggingen av Mosetertoppen og alpinsenteret. Har en viktig funksjon som sammenheng uten sterk påvirkning av alpin infrastruktur (strekningsvis) mellom Buåsen og bebyggelse på Mosetertoppen/Kronrøysa. Vurderes til å ha stor verdi lokalt.

6.2.1.4 (4) Delområde 2: Alpintraseer inkludert fotstier i disse korridorene.

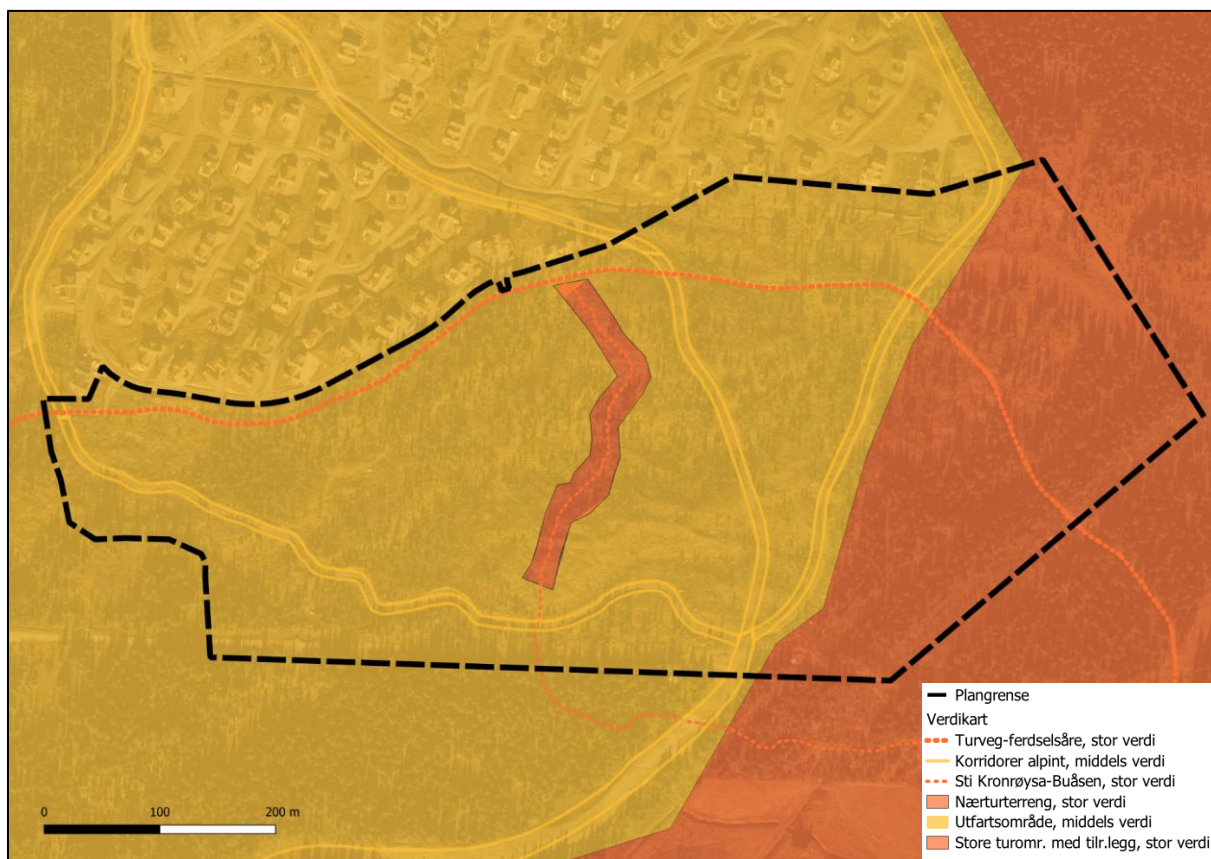
Alpintraséene i seg selv vurderes å ha en begrenset verdi i friluftslivssammenheng da bruk av disse i praksis krever heiskort og dermed er forbeholdt eksklusiv bruk, men er viktige adkomstløyper til Mosetertoppen fra skianlegget/Moseterheisen. Stiene i disse korridorene er blitt til utelukkende på grunn av tilgjengeligheten/planeringen av korridorene. Middels verdi, nedre del av skalaen.

6.2.1.5 (5) Delområde 3: Turveg, ferdselsåre

Eldre turveg, som nå er forbindelse sommerstid med god tilgjengelighet (f.eks. for rullestolbrukere og barnevogn, spesielt i øvre del etter Kronrøysa) og strekningsvis som langrennsløype. Godt egnet for flere aktiviteter, og gir god tilgang til ulike målpunkt. Vurderes å ha stor verdi.

6.2.2 Samlet verdikart

Figur 23: Oppsummerende verdikart for friluftsområder direkte tilknyttet planområdet.

6.3 Påvirkning

6.3.1 Vurdering av påvirkning

De vanligste påvirkningsfaktorene på friluftsliv er:

- Endring i attraktivitet (visuelle virkninger, støy og annen forurensning)
- Arealbeslag
- Barrierer/stengsler som reduserer tilgjengelighet og adkomst

Det vises til appendix/referanser for fullstendig påvirkningstabell knyttet til påvirkningsfaktorene.

Påvirkningene er vurdert ut fra planforslagets juridiske dokumenter (plankart og planbestemmelser). Dette vurderes ut fra sammenligningsgrunnlaget (0-alternativet).

6.3.1.1 (1) Hovedområde 1: Store turområder med tilrettelegging

Området ligger hovedsakelig utenfor tiltaksområdet og vil ikke påvirkes utover økt tilrettelegging for skiaktiviteter. Vurderes til ubetydelig endring, men i øvre del av skalaen grunnet nødvendig hogst- og planeringsarbeider for skiløypesystem i forbindelse med endring/oppgradering, samt mindre lokale visuelle virkninger. Området utgjør marginal del av hele området (Øyerfjellet).

6.3.1.2 (2) Hovedområde 2: Utfartsområde; alpinsenter og tilstøtende arealer / bebyggelse Mosetertoppen

Funksjoner opprettholdes. Det vil være store arealbeslag overordnet sett innenfor tiltaksområdet, der deler har mulighet for bruk til nærturterreng. Tilgjengeligheten påvirkes i liten grad. Noe økt støy/støv-forurensning. Areal for langrennsløyper forbedres. Vurderes samlet til forringet i stor grad på grunn av arealbeslaget.

6.3.1.3 (3) Delområde 1: T-merket fotsti – nærturreng

Omgivelsene endres og gir noe redusert attraktivitet. Samtidig underbygges funksjonen til stien med grønnstruktur rundt. Kryssing med kjøreveg er negativt for funksjonen, men tilgjengeligheten er svakt positiv (øker).

Opplevelsen av stien kan reduseres noe ved at ny bebyggelse kommer tettere inntil. Samtidig gjelder dette en kort strekning midt i tiltaksområdet, og det reguleres bredt turdrag. Det regulerte turdraget/buffersonen vil understøtte stiens funksjon. I nordenden er det bebyggelse på Kronrøysa, og mot sør er det stor grad av alpintiltak. Vurderes samlet til å bli noe forringet.

6.3.1.4 (4) Delområde 2: Alpintraseer inkludert fotstier i disse korridorene.

Omlegges til en mer spennende korridor langs gammel granskog. Fotstier må opparbeides på nytt. Ferdselsårer kan bli noe lengre. Marginal påvirkning for alpint friluftsliv. Vurderes samlet til noe forringet.

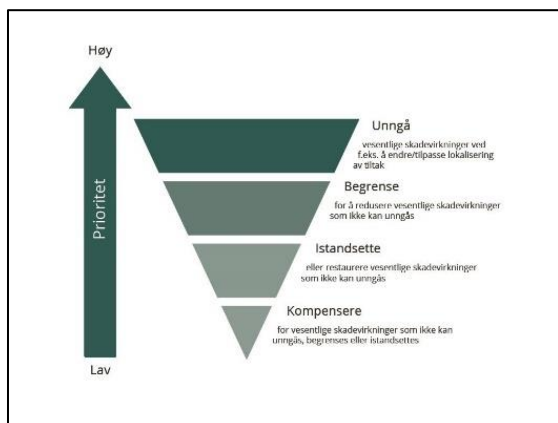
6.3.1.5 (5) Delområde 3: Turveg, ferdselsåre

Det er sikret i hovedsak grøntbuffer mot denne, men vil påvirkes av utsyn til ny bebyggelse på oppsiden. Funksjonen som ferdselsåre opprettholdes sommerstid, og forbedres strekningsvis vinterstid som potensiell langrenns-/tilfartsløype. Forventes betydelig mindre kjøretrafikk i planområdet og tilstøtende områder sommertid da denne er spesielt viktig for friluftslivet. Vurderes samlet som noe forringet.

6.3.2 Avbøtende tiltak (tiltakshierarkiet)

Det har vært et prinsipp i planleggingen å unngå skadevirkninger ved å tilpasse planforslaget til friluftslivtema (identifiserte verdier), som reduserer negativ påvirkning. Dette er i henhold til tiltakshierarkiet vist i figur under:

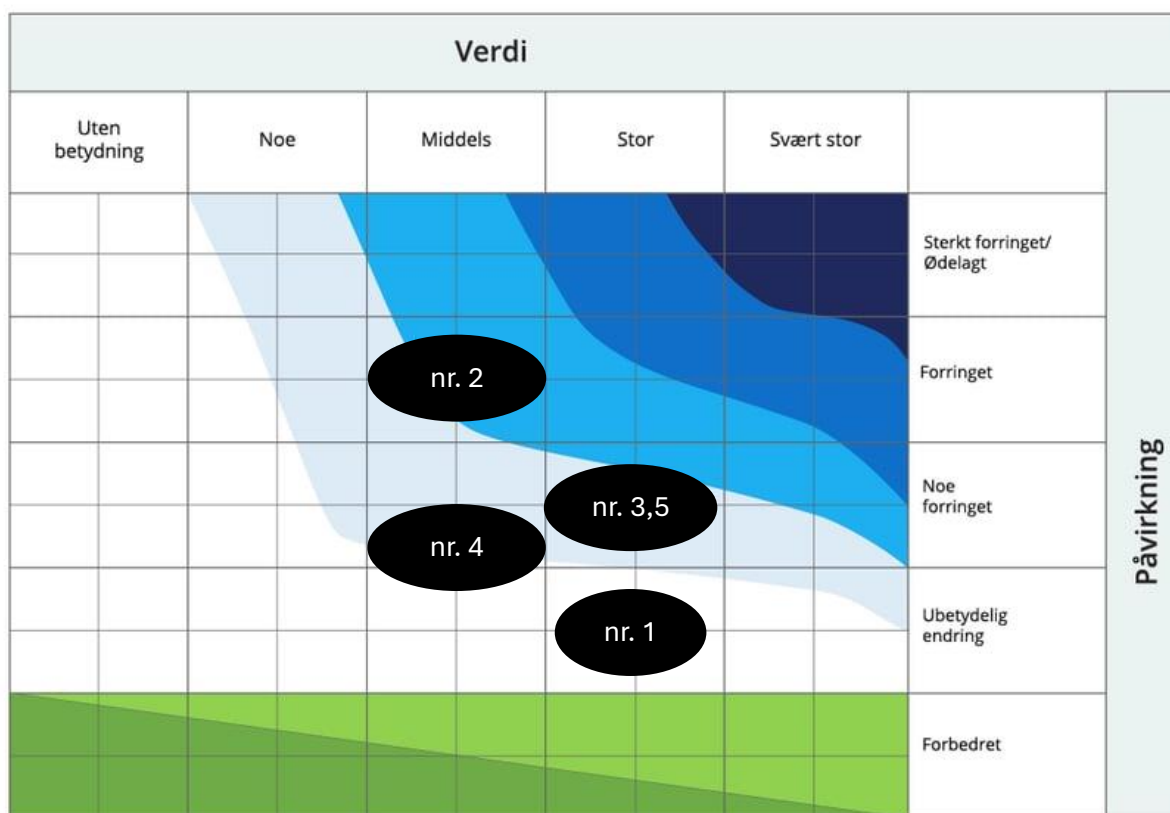
Figur 24: Tiltakshierarkiet.

I tillegg til tiltakene som er gjennomført under planleggingen foreslås følgende tiltak i opparbeidelsesfase for å redusere negative virkninger:

- I forbindelse med anleggelse av nye veger og utbyggingsområder er det viktig å holde eksisterende stier og løyper som skal videreføres i henhold til reguleringsplanen åpne. Dette gjelder spesielt ferdsel for ulike brukergrupper langs turvegen i sommerhalvåret.
- Det bør stilles krav om at alpinløype som legges om øst i planområdet gjennomføres før eksisterende saneres. Vurderes med drivere av skianlegget.
- Hovedsti Kronrøysa-Buåsen og DNT-merket sti til Hitråket reguleres med hensynssone friluftsliv (H530) med tilhørende bestemmelser.

6.4 Konsekvens

6.4.1 Konsekvensgrad for delområder

Figur 25: Oppsummering konsekvensgrad for delområder i konsekvensvifta.

6.4.2 Sammenstilling av konsekvensgrad

Noe negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører noe negativ konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet. Lite konflikt med friluftsliv innenfor influensområdet. - Overvekt av delområder med noe negativ (1-) eller ubetydelig (0) konsekvens. - Et par delområder kan ha middels negativ konsekvens (2-). - Ingen delområder med svært stor (4-) eller stor (3-) negativ konsekvens.
Ubetydelig konsekvens	Planen/tiltaket vil ikke medføre vesentlige endringer for friluftslivet i influensområdet. - Overvekt av delområder med ubetydelig konsekvens (0). - Ett delområde kan ha noe negativ konsekvens (1-). - Ingen delområder med svært stor (4-), stor (3-) eller middels (2-) negativ konsekvens.

Figur 26: Kriterier for samlet konsekvens (M-1941).

Reguleringsplanen vil samlet sett få noe negativ konsekvens for fagtema friluftsliv. Ett deltema får middels negativ konsekvens, tre deltema får noe negativ konsekvens, mens en øvrige får ubetydelig konsekvens. Konsekvensen vurderes å være sammenlignbar med det som generelt kan forventes ved beslaglegging av arealer i nærheten av eksisterende bebyggelse og anlegg. Slike inngrep medfører uunngåelig en reduksjon i arealenes opplevelsesverdi og attraktivitet.

7 Oppsummering

Planområdet og tilstøtende influensområde er vurdert med hensyn til fagtema friluftsliv. Kunnskapsgrunnlaget sammenstilt med planforslaget viser at tiltakene vil medføre noe negativ konsekvens for fagtema friluftsliv.

Alpint utgjør en vesentlig del av fritidsaktiviteten i dette området, og vurderes dermed som viktig også i friluftslivsammenheng. Langrenn er viktig i friluftslivsammenheng i dette området, men tiltakene påvirker ikke langrennsløyper negativt. Oppsummert ivaretas de viktigste ferdselsårene til fots og langrenn, mens alpinløypene omlegges noe uten at dette gir spesiell negativ konsekvens for fagtema friluftsliv.

Det vurderes at ferdselskorridorenes funksjon opprettholdes i tilstrekkelig grad til å ikke gi større negative konsekvenser. Tiltaksområdet bærer ikke spesielt preg av bruk som nærturterreng utover forbindelseslinjene (spesielt hovedsti sentralt i området) som ivaretas i planforslaget. Påvirkningen fra arealbeslag i områder med muligheter for bruk utenom ferdselsårene medfører noe negativ konsekvens for friluftsliv samlet sett.

8 Referanser/bakgrunnsinformasjon

8.1 Kilder

Klima- og miljødepartementet (2018). Meld. St. 18 (2015–2016) - Friluftsliv - Natur som kilde til helse og livskvalitet

Miljødirektoratet (2019) Veileder: M-1941

<https://www.miljodirektoratet.no/konsekvensutredninger>

Øyer kommune (2018). Områdebeskrivelse og verdi av friluftsområder i Øyer kommune

Øyer kommune (2025). Konsekvensutredning av enkeltinnspill etter grovsiling. Kommunedelplan Øyer sør

Kartkilder: Turrutebasen, ut.no, innlandsgis.no

8.2 Verdi,- påvirknings- og konsekvenstabeller

Tabell 3-3: Verditabell for friluftsliv. Se veiledning om verdikriteriene over mer informasjon.

Verdikriterier	Ubetydelig	Noe	Middels	Stor	Svært stor
Bruker-frekvens	Ikke nevneverdig bruk	Brukes av noen	Brukes av flere, ofte med innslag av regionale brukere	Brukes av mange Flere regionale brukere	Brukes av svært mange Nasjonale brukere
Kvalitet	Få eller ingen opplevelses-kvaliteter Har i liten grad en funksjon som adkomst eller sammenheng	Noen natur- eller kultur-historiske opplevelses-kvaliteter Har begrenset funksjon som adkomst eller sammenheng Begrenset størrelse/ utstrekning	Flere natur- eller kultur-historiske opplevelseskvaliteter Har i noen grad en funksjon som adkomst eller sammenheng Noe tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Tilstrekkelig utstrekning for å utøve de ønskede aktivitetene	Mange natur- eller kultur-historiske opplevelseskvaliteter Har en viktig funksjon (sammenheng/ adkomst/ parkering) Godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til Godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Stor nok utstrekning for å utøve de ønskede aktivitetene	Svært mange natur- eller kultur-historiske opplevelseskvaliteter Har en svært viktig funksjon (sammenheng/ adkomst/ parkering) Spesielt godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til Svært godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Svært stor utstrekning
Betydning	Har ikke symbolverdi Ikke brukt/egnet i undervisnings-sammenheng	Har noe symbolverdi i lokal sammenheng I liten grad brukt/egnet i undervisnings-sammenheng Brukes av personer i nærområdet/-bydelen	Har en spesiell symbolverdi i regional sammenheng Egnet/noe brukt i undervisnings-sammenheng Brukes av personer fra hele kommunen	Har en spesiell symbolverdi i regional/ nasjonal sammenheng Godt egnet/mye brukt i undervisnings-sammenheng Brukes av personer fra regionen	Har en spesiell symbolverdi i nasjonal sammenheng Svært godt egnet/svært mye brukt i undervisnings-sammenheng Brukes av personer fra hele Norge

Figur 27: Verditabell for friluftsliv, M-1941.

	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Stærkt forringet
Endring i attraktivitet	Området blir utvidet og/eller får positive fysiske/visuelle endringer	Ingen eller liten reduksjon i attraktivitet	Redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Svært redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Området mister sin attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning
Arealbeslag	Ingen reduksjon i areal	Ingen eller liten reduksjon i areal	Arealbeslag eller fysiske endringer som reduserer området	Arealbeslag eller en fysisk endring som i stor grad reduserer området	Friluftsområdet bygges ned og forsvinner
Tilgjengelighet	Bedre tilgjengelighet: bedre adkomst og/eller eksisterende barrierer/stengsler blir fjernet	Ingen eller lite redusert tilgjengelighet	Noe redusert tilgjengelighet: vanskeligere adkomst til området, stengsler og/eller barrierer	Svært redusert tilgjengelighet: flere adkomst-muligheter til området blir fjernet. Flere barrierer og/eller stengsler etableres i eller ved området	Området blir utilgjengelig. Barrierer, stengsler i eller ved området gjør området utilgjengelig for bruk. Adkomst-muligheter fjernes
Forurensning	Redusert forurensning (støy, støv, avrenning)	Ingen eller liten økning i forurensning (støy, støv, avrenning)	Noe økt forurensning (støy, støv, avrenning)	Økt forurensning (støy, støv, avrenning)	Vesentlig økt forurensning (støy, støv, avrenning)
Funksjon	Funksjon opprettholdes og underbygges	Funksjon uendret	Funksjon endres stor	Redusert funksjon	Dagens funksjon forsvinner
Friluftslivets ferdselsårer	Ferdselsårer forbedres	Ingen eller liten omlegging av ferdselsårer	Ferdselsårer blir lengre (noe omveg)	Ferdselsårer blir vesentlig lenger (omveg)	Ferdselsårer blir brutt

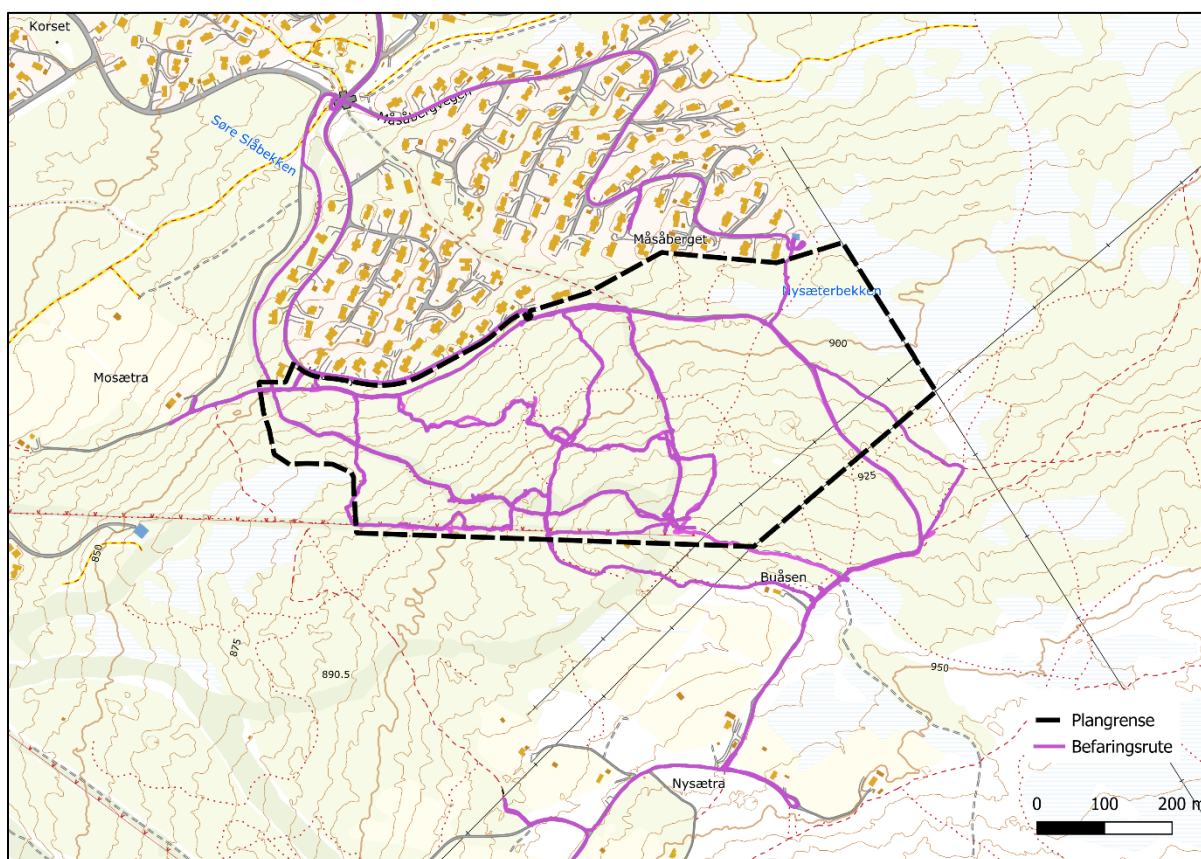
Figur 28: Påvirkningstabell for friluftsliv, M-1941.

Tabell 3-9: Kriterier for vurdering av samlet konsekvens for friluftsliv. Velg den konsekvensgraden der flest kriterier er oppfylt. I tilfeller der det er uavgjort eller ingen konsekvensgrad som utpeker seg, skal mest negative konsekvensgrad gjelde.

Konsekvensgrad for samlet konsekvens	Kriterier for vurdering av samlet konsekvens
Kritisk negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører kritisk skade på friluftslivet innenfor influensområdet. Brukes kun for områder som er gitt stor eller svært stor verdi. • Overvekt av delområder med svært stor negativ konsekvens (4 -)
Svært stor negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt viktig friluftsliv. Brukes kun for områder som er gitt stor eller svært stor verdi. • Overvekt av delområder med stor negativ konsekvens (3 -). • Ett eller flere delområder har svært stor negativ konsekvens (4 -)
Stor negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører stor negativ konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet. • Overvekt av delområder med middels negativ konsekvens (2 -). • Flere delområder med stor negativ konsekvens (3 -). • Ett delområde kan ha svært stor negativ konsekvens (4 -)
Middels negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører middels negativ konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet. • Overvekt av delområder med noe negativ konsekvens (1 -). • Flere delområder med middels negativ konsekvens (2 -). • Ett par delområder kan ha stor negativ konsekvens (3 -). • Ingen delområder med svært stor negativ konsekvens (4 -)
Noe negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører noe negativ konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet. Lite konflikt med friluftsliv innenfor influensområdet. • Overvekt av delområder med noe negativ (1 -) eller ubetydelig (0) konsekvens. • Et par delområder kan ha middels negativ konsekvens (2 -). • Ingen delområder med svært stor (4 -) eller stor (3 -) negativ konsekvens.
Ubetydelig konsekvens	Planen/tiltaket vil ikke medføre vesentlige endringer for friluftslivet i influensområdet. • Overvekt av delområder med ubetydelig konsekvens (0). • Ett delområde kan ha noe negativ konsekvens (1 -). • Ingen delområder med svært stor (4 -), stor (3 -) eller middels (2 -) negativ konsekvens
Positiv konsekvens	Benyttles der delområder som er gitt ubetydelig eller noe verdi får noe eller betydelig verdiøkning som følge av tiltaket. Planen/tiltaket er en forbedring for friluftslivet. • Overvekt av delområder med noe (1 +) eller middels (2 +) positiv konsekvens. • Ingen områder med svært stor (4 +), stor (3 +) eller middels (2 +) konsekvens. • Delområder med noe negativ konsekvens (1 -) oppveies klart av områdene med noe (1 +) eller middels (2 +) positiv konsekvens.
Stor positiv konsekvens	Benyttles der områder som er gitt ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket. Planen/tiltaket er en stor forbedring for friluftslivet. • Overvekt av delområder med stor (3 +) eller svært stor (4 +) positiv konsekvens. • Ingen områder med svært stor (4 +), stor (3 +) eller middels (2 +) konsekvens. • Delområder med noe negative konsekvens (1 -) oppveies klart av områdene med stor (3 +) eller svært stor (4 +) positiv konsekvens.

Figur 29: Kriterier for vurdering av samlet konsekvens for friluftsliv.

8.3 Befaringsrute

Figur 30: Befaringsrute